

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/55/2022
Identifikačné číslo spisu: 8217206198
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:8217206198.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu B. B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX S., zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Cahajlom, so sídlom Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov, proti žalovanému Spoločenstvu vlastníkov bytov 28, so sídlom Š. XX, XXX XX S., IČO: 37 939 378, zastúpenému advokátom JUDr. Matúšom Hribom, so sídlom Tehelná 46, 085 01 Bardejov, o zrušenie platnosti voľby predsedu a členov rady, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6C/24/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 3. novembra 2021 sp. zn. 3Co/35/2021 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 20.05.2021 sp. zn. 6C/24/2017 zamietol žalobu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového aj druhostupňového konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti rozhodnutí prijatých vlastními bytov a nebytových priestorov na schôdzach Spoločenstva vlastníkov bytov 28 bytového domu na Š. ulici XX v S. (ďalej len „SVB 28“), a to voľby predsedu spoločenstva a členov rady spoločenstva na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov konanej dňa 03.07.2017 aj neplatnosti voľby člena rady spoločenstva A. N. na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov konanej dňa 05.10.2017. Zároveň žiadal, aby súd uložil vlastníkom bytov a nebytových priestorov bytového domu vykonať novú voľbu predsedu a členov rady SVB 28 a prijať rozhodnutie o spravovaní na základe zmluvy o výkone správy. Žalobu odôvodnil tým, že na schôdzi SVB 28, ktorá sa uskutočnila dňa 05.10.2017 bol A. N. v novej (opakovanej) voľbe zvolený za člena rady SVB 28. Proti jeho zvoleniu hlasoval žalobca, dvaja prítomní sa hlasovania zdržali a 22 vlastníkov bolo za. Podľa žalobcu bola voľba A. N. spojená s nezrovnalosťami, keď v snahe vyhnúť sa

porušení ustanovenia § 14 ods. 6 zákona č. 205/2014 Z. z. bola za 3 byty a 3 nebytové priestory splnomocnená už iná osoba (Y. X.. A. V.), aby A. N. mohol kandidovať, pritom nikto na schôdzi neoznámil, či bolo zrušené jeho predošlé splnomocnenie. Je teda možné, že od jedného splnomocniteľa (W. W.) boli vydané pre rovnaký účel splnomocnenia dvom osobám (bez zrušenia toho staršieho). Okrem toho jedno splnomocnenie na schôdzi 05.10.2017 zostalo aj tak „v rukách“ A. N., čo potvrdzuje jeho podpis na prezenčnej listine pri byte XX (S. J. W. D.), ktorý dodatočne preškrtili. Za zásadný problém z hľadiska voľby orgánov SVB 28 označil žalobca schôzdu vlastníkov bytov a nebytových priestorov zo dňa 03.07.2017. Zápisnica z tejto schôdze neuvádza, že splnomocnenia neboli predložené na začiatku schôdze v zmysle § 14 ods. 6 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a ani na jeho požiadanie ako vlastníka bytu. Napriek tomu došlo k registrácii novozvoleného predsedu. Okresný súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 14 ods. 1-9 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, § 34 a § 39 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že spornou ostala otázka zvolenia A. N. dňa 03.07.2017. Podľa ust. § 14 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. platného a účinného od 01.10.2014 do 31.08.2018 kandidáti na volené funkcie v spoločenstve a na funkciu zástupcu vlastníkov nemôžu byť splnomocnení iným vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru v dome, ak ide o hlasovanie o ich voľbe. A. N. nemohol dňa 03.07.2017 hlasovať a byť splnomocnený iným vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru v dome na hlasovanie o jeho voľbe, avšak dňa 05.10.2017 bola v opakovanej voľbe táto nezrovnalosť napravená a A. N. bol v opakovanej voľbe platne zvolený za člena rady SVB 28. Za stavu, keď voľba predsedu a členov rady spoločenstva bola platne vykonaná na schôdzi dňa 03.07.2017 a 05.10.2017, určenie neplatnosti a naliehavosť právneho záujmu na žalobcom požadovanom určení stráca akýkoľvek význam a požadovaná súdna ochrana žalobcovi nemôže priniesť reálny úžitok. Žalobcom tvrdená neplatnosť rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v časti voľby predsedu a členov rady spoločenstva tu už v čase podania žaloby dňa 03.11.2017 neexistovala, lebo na schôdzi konanej dňa 05.10.2017 bol platne zvolený aj žalobcom namietaný člen rady A. N.. Ústavný súd a rovnako aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej konštantnej judikatúre opakovane zdôraznili, že ústava ako aj dohovor (Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pozn. dovolacieho súdu) chránia nie teoretické a iluzórne práva sťažovateľov, ale práva, ktorých sa dá reálne domáhať (porovnaj napr. I. ÚS 5/02, I. ÚS 350/08, I. ÚS 255/2010). Žalobcom požadované rozhodnutie by malo len iluzórny, akademický význam vo vzťahu k platnosti zvolenia A. N. dňa 03.07.2017 (keďže bolo po vznesených námietkach opravené na schôdzi dňa 05.10.2017). Keďže žaloba chýba akýkoľvek naliehavý právny záujem na určení neplatnosti rozhodnutia nielen v čase rozhodovania súdu, ale už v čase podania žaloby dňa 03.11.2017, okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej iba „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 03. novembra 2021 sp. zn. 3Co/35/2021 odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a rozhodol, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, aj keď z iných dôvodov. Zistil, že v spore chýba vecná legitímácia na strane žalovaného, ktorú súd skúma ex offio v ktoromkoľvek štádiu konania. Konkrétne odvolací súd konštatoval, že žalobca za žalovaného označil Spoločenstvo vlastníkov bytov 28 so sídlom Š. XX, S.. Z charakteru sporu ale vyplýva, že žaloba smeruje proti vlastníkom bytov a nebytových priestorov, preto pasívne vecne legitímovanými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na ulici Š. XX v S., ktorí majú postavenie nerozlučných spoločníkov. Účastníkmi konania neboli všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v predmetnom dome, preto je dôvodným žalobu pre nedostatok vecnej legitímácie zamietnuť. K ostatným odvolacím námietkam vo vzťahu k zamietnutiu žaloby odvolací súd uviedol, že sú bez právneho významu. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca zažaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalobcovi.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodov uvedených v § 420 písm. b), f) Civilného sporového poriadku. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky „zamietol rozsudok“

okresného aj krajského súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie s uložením povinnosti vypočuť 4 navrhovaných svedkov. Podal návrh na prisúdenie náhrady trov konania žalobcovi vo výške 100 %. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie znemožňujúci žalobcovi (ďalej aj „dovolateľ“) uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces videl dovolateľ v tom, že v konaní vystupoval ako strana ten (W.), kto nemal procesnú subjektivitu a v tom, že konštatovanie súdu prvej inštancie o riadnom predložení plnomocenstiev na schôdzi vlastníkov bytov dňa 03.07.2017 nie je podložené žiadnym vierohodným dôkazom.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 420 písm. b) Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

7. Procesný predpis - Civilný sporový poriadok - ustanovuje v § 60, že stranami sú žalobca a žalovaný a v § 61, že procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Argumentácia dovolateľa, ktorý tvrdil, že JUDr. Matúš Hrib (teda právny zástupca žalovaného) vystupoval v konaní ako strana, hoci nemal procesnú subjektivitu, je irelevantná. Právny zástupca strany sporu nie je stranou sporu a nie je preto namieste skúmať existenciu jeho procesnej subjektivity. Iba nedostatok procesnej subjektivity strany sporu zakladá dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. b) CSP. Len nad rámec uvedeného, keďže dovolateľ tvrdí, že okresný súd si neoveril, či plnomocenstvo udelené tomuto advokátovi na zastupovanie žalovaného v súdnom konaní bolo udelené na to oprávnenou osobou, dovolací súd udáva, že ide o argumentáciu, ktorú dovolateľ v odvolaní proti v poradí druhému rozsudku odvolacieho súdu neuviedol, dovolací súd by preto na ňu podľa pravidiel sporového súdneho konania prihliadať ani v prípade jej relevancie nemohol.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Dovolateľ na zdôvodnenie svojho tvrdenia o danosti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP rozobral závery súdu prvej inštancie a závery skoršieho uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bol v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Tvrdil, že rozsudok súdu prvej inštancie sa fakticky neopiera o žiadne overené dôkazy, neboli vypočutí dvaja navrhnutí svedkovia, hodnotil výpovede svedkov vypočutých na pojednávaní 20.05.2021. Dovolací súd ale zdôrazňuje, že súd odvolací potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní. Vysvetlil, že hoci sú pasívne vecne legitimovanými vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na ulici Š. č. XX v S., žalobca označil za žalovaného Spoločenstvo vlastníkov bytov 28 so sídlom Š. XX, S. a uviedol, že nedostatok pasívnej legitímácie je dostačujúcim pre zamietnutie žaloby, preto sú ostatné odvolacie námietky žalobcu právne irelevantné. Tento (jediný) dôvod potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie dovolateľ v dovolaní nespochybnil. Dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) potom uzatvára, že dovolanie žalobcu podané podľa § 420 písm. f) nie je dôvodné a zamietol ho (§ 448 CSP).

11. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 rovnakého zákona. V dovolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému ale v dovolacom konaní trovy nevznikli, preto mu dovolací súd voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

12. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.